

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 321/21
24.6.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија, Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужила-противтужених малолетне АА и малолетне ББ, чији је законски заступник мајка ВВ и тужиле ВВ, свих из ..., Улица ... број ..., које све заступа пуномоћник Милош Стојадиновић, адвокат из Београда, Улица број, против туженог-противтужиоца ГГ из ..., Улица ... број ..., ради измене одлуке о начину одржавања личних односа мал.тужила са оцем и издржавању, одлучујући о жалби тужила-противтужених изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 894/19 од 27.10.2020.године допуњене допунском пресудом Првог основног суда у Београду П2 894/19 од 25.3.2021.године, у седници већа одржаној дана 24.6.2021.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужила-противтужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 894/19 од 27.10.2020.године допуњена допунском пресудом Првог основног суда у Београду П2 894/19 од 25.3.2021.године у ставовима првом, другом, четвртном и шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужила-противтужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетне АА и малолетне ББ са оцем ГГ на тај начин што ће се исти одвијати: сваког другог викенда од петка од 14 часова до недеље у 17 часова; пола зимског и пола летњег распуста по договору и планираним летовањима; сваки други дечији рођендан (на дан рођендана, када дете пуни непаран број година); за Нову годину (01. и 02.јануара) парне календарске године; за Божић (07.01) и Ускрс непарне календарске године; Дан државности (15. и 16.02) парне календарске године; Празник рада (01. и 02.05) парне календарске године, Дан примирја (11.11) непарне календарске године; за очеву крсну славу Свети Стефан (09.01.). Ставом другим изреке, одређена је привремена мера па је уређен начин одржавања личних односа малолетне АА и малолетне ББ са оцем ГГ на тај начин што ће се исти одвијати: почев од сваког другог

викенда од петка од 14 часова до недеље у 17 часова; пола зимског и пола летњег распуста по договору и планираним летовањима; сваки други дечији рођендан (на дан рођендана, када дете пуни непаран број година); за Нову годину (01. и 02.јануара) парне календарске године; за Божић (07.01) и Ускрс непарне календарске године; Дан државности (15. и 16.02) парне календарске године; Празник рада (01. и 02.05) парне календарске године, Дан примирја (11.11) непарне календарске године; за очеву крсну славу Свети Стефан (09.01) те одређено да ће ова привремена мера остати на снази до правноснажног окончања поступка и да има дејство правноснажног решења о извршењу, а да евентуална изјављена жалба не задржава извршење решења. Ставом трећим изреке констатовано је да се овом пресудом мења пресуда Првог основног суда у Београду П2 број 130/12 од 19.3.2012. године у ставу четвртог изреке. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужила-противтужених малолетне АА и малолетне ББ чији је законски заступник мајка ВВ, свих из ... којим су тражиле да се обавезе тужени-противтужилац ГГ из ... да на име свог доприноса издржавању мал.АА и мал.ББ плаћа месечно 40% од својих укупних месечних примања умањених за порезе и доприносе и остала социјална давања, почев од 29.5.2019. године, као дана подношења тужбе па убудуће док за то буду постојали законски услови или одлука не буде измењена другом судском одлуком, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, на текући рачун законске заступнице мајке ВВ који је отворен код Банке Поштанска штедионица, број рачуна ..., као неоснован. Ставом петим изреке одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца ГГ из ..., којим је тражио да суд обавезе туженог да на име свог доприноса издржавању мал. АА и мал. ББ плаћа месечно 30% од својих укупних месечних примања, умањених за порезе и доприносе и остала социјална давања, почев од 29.5.2019. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то буду постојали законски услови или одлука не буде измењена другом судском одлуком, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец на текући рачун законске заступнице мајке ВВ који је отворен код Банке Поштанска штедионица број рачуна ..., као неоснован. Ставом шестим изреке суд је одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка. Допунском пресудом начин одржавања личних односа мал. АА и мал. ББ са оцем ГГ је додатно уређен одређивањем места преузимања малолетне деце испред зграде у којој мал. деца живе са мајком.

Против наведене пресуде тужиле-противтужене су преко пуномоћника благовремено изјавиле жалбу побијајући је у ставу првом, другом, четвртог и шестом изреке пресуде из свих разлога предвиђених одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге су образложиле и жалбени предлог изнеле. Трошкове другостепеног поступка су тражиле и определиле.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе чл.386 ЗПП-а (“Службени гласник РС” број 72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18 и 18/20), који се примењује на основу одредбе члана 202 Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужила-противтужених неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене одредбама члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетна деца парничних странака поверена су мајци пресудом П2 130/12 од 19.3.2012. године којом пресудом је и разведен брак парничних странака, а малолетна АА, рођена године и малолетна ББ, рођена године поверене су мајци ВВ на самостално вршење родитељског права, а овде тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа укупно 35% од својих укупних месечних примања умањених за порезе и доприносе, почев од 19.3.2012.године па убудуће док за то буду постојали услови, уплатом на текући рачун законске заступнице, мајке малолетне деце док је истом пресудом уређен и модел виђања оца и малолетне деце тако да се исти одвија - сваког другог викенда од петка у 17 часова до недеље у 17 часова, сваке среде од 17 до 19 часова, сваки други дечији рођендан, крсну славу оца, сваког другог државног и верског празника и по пола зимског и летњег распуста. Утврђено је да постоји потреба за прецизирањем модела виђања оца са малолетном децом како би се смањила могућност за неспоразуме и допринело унапређењу родитељске комуникације и сарадње, те да родитељи малолетне деце немају очувану комуникацију и сарадњу на родитељском плану, услед чега није поштован модел виђања одређен претходном одлуком суда, да је од стране туженог инициран и извршни поступак против тужиље ради реализације виђања оца са малолетном децом, као и да су се родитељи малолетне деце сагласили са моделом одржавања контакта оца са малолетном децом, предложеним од стране Градског центра за социјални рад, који је констатовао својим налазом од 09.7.2019. године да постоји потреба за прецизирањем модела виђања оца са малолетном децом, како би се смањила могућност за неспоразуме и допринело унапређењу родитељске комуникације и сарадње и то тако што ће се контакти оца са малолетном децом одвијати сваког другог викенда од петка у 14 часова до недеље у 17 часова, сваки други дечији рођендан (на дан рођендана када дете пуни непаран број година), за Нову годину (01. и 02.јануара) парне календарске године, Божић (07.01), непарне календарске године, Дан државности (15. и 16.02) парне календарске године, Ускрс непарне календарске године, празник рада (01. и 02.05) парне календарске године, Дан примирја (11.11) непарне календарске године, за очеву крсну славу Свети Стефан (09.01), пола зимског и пола летњег распуста по договору и планираним летовањима. У односу на време доношења претходне пресуде малолетне тужиље старије 8 година и да су сада она деца школског узраста па имају повећане потребе које се односе на школске и ваншколске активности, али не у толикој мери да би се повећао износ који тужени треба да плаћа на име њиховог издржавања, тим пре што је и мајка малолетне деце која је запослена и остварује редовна месечна новчана примања у обавези да доприноси њиховом издржавању. На страни туженог, с друге стране - дужника издржавања, првостепени суд је констатовао да сада остварује зараду у износу од 68.000,00 динара, да је у међувремену од доношења претходне пресуде којом је обавезан на плаћање доприноса за издржавање у проценту од 35% од своје зараде, постао отац двоје малолетне деце – близанаца, рођених 26.01.2018.године, као и да издржавању малолетних тужиља доприноси и на други начин, плаћањем трошкова мобилних телефона, плаћања приватних часова енглеског језика и провођењем времена са њима у одређеним садржајима. На страни малолетних тужиља околности се јесу промениле, али су се истовремено промениле околности на страни туженог, те да према стварним и материјалним могућностима обвезника издржавања, нема основа за повећање износа доприноса. При томе, првостепени суд је утврдио да је износ од 23.000,00 динара (у апсолутној вредности, која представља новчану противвредност 35% од редовних месечних примања туженог) довољан да подмири део месечних потреба малолетних

тужиља, док у преосталом делу потребе подмирује мајка, која је запослена и остварује редовна месечна примања у просечном нето износу од око 57.000,00 динара. Посебно узимајући у обзир и минималну суму издржавања, као накнаду за храненике коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом, која у моменту доношења првостепене пресуде износи 27.019,00 динара.

У првостепеном поступку утврђено да је тужени запослен као у Основној школи “ДД” коју похађају и малолетне тужиље и да ради и у ТЂ и остварује укупна месечна примања у износу од 68.000,00 динара, да од 15.9.2019.године има повећан фонд часова од 10% који износи 6.000,00 динара, док је према извештају ЕЕ законска заступница мал. Тужиља мајка ВВ, на радном месту ... осваривала нето лични доходак у износу од 64.766,04 динара као ..., а без ... износ од 57.469,07 динара. Утврђено је и то да тужени-противтужилац приватне часове ученицима ван школе тренутно не даје, због ситуације са пандемијом, а и да му је у кући отежано давање приватних часова, због новорођених близанаца, да живи у стану површине 76 м² на којем нема право својине. Утврђени су и редовни месечни трошкови живота туженог - противтужиоца, да не поседује непокретности на своје име, да је власник аутомобила “Шкода Рапид”, 2019.годиште, да је његова супруга запослена као економиста и остварује месечни приход у износу од око 70.000,00 динара и да сноси трошкове издржавања још двоје малолетне деце које је добио са супругом 2018.године. Истовремено, првостепени суд је утврдио и имовинске прилике законског заступника малолетних тужиља-противтужених, висину њених редовних месечних примања која су приближна примањима дужника издржавања, као и да остварује додатну зараду давањем часова основцима за помоћ при учењу појединих или свих школских предмета у зависности од узраста ученика, те трошкове живота и посебно трошкове образовања мал. тужиља-противтужених.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и недвосмислено произилази из доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио у складу са одредбом чл.8 ЗПП, а жалбом тужиља-противтужених утврђено чињенично стање није са успехом доведено у сумњу, док истом жалбом нису истицане нове чињенице нити предлагани нови докази, у смислу одредбе чл.372 став 1 ЗПП.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је нашао да су се од доношења првобитне одлуке суда о издржавању малолетних тужиља промениле околности и на страни туженог, као дужника издржавања, јер је стекао обавезу издржавања још двоје малолетне деце. Међутим, будући да се није значајно променила висина зараде коју тужени остварује, а нарочито имајући у виду да трошкови задовољења потреба малолетних тужиља, као поверилаца издржавања у време закључења расправе нису значајно порасли у односу на време доношења претходне одлуке, првостепени суд је закључио да се у конкретном случају нису стекли услови за измену раније одлуке о висини доприноса туженог издржавању малолетних тужиља па је на основу одредби чл.73, 154, 160, 162 и 164 Породичног закона одбио тужбени захтев као неоснован и то, за повећање износа доприноса за издржавање утврђеног првобитном одлуком суда, тако што би уместо процента од 35% одредио обавезу туженог-противтужиоца у проценту од 40%, како су то тужбом тражиле малолетне тужиље-противтужене и њихов законски заступник, истовремено одбијајући и да смањи обавезу висине доприноса за издржавање, како је то тражио тужени-

противтужилац противтужбом тако што би обавезао туженог да доприноси издржавању малолетних тужила у проценту од 30% од висине укупних месечних прихода, умањених за порезе и доприносе и остала социјална давања.

Породичним законом (одредба чл.160) прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности запослења и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за издржавање (став 3). Осим тога, ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете, какав ужива родитељ дужник издржавања (чл.162 став 3). Висина издржавања се може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука (одредба чл.164).

По оцени Апелационог суда, на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно извео закључак да се у конкретном случају нису стекли услови за измену одлуке о издржавању малолетне деце, овде мал. тужила - противтужених у складу са одредбом чл.164 Породичног закона. Ово с обзиром да су се материјалне могућности дужника издржавања у међувремену промениле, због новонастале обавезе издржавања према још двоје малолетне деце која се у међувремену родила. Наиме, иако је пред првостепеним судом у време закључења расправе, констатовано постојање повећане потребе малолетних поверилаца издржавања, тако што су мал. тужиле сада деца школског узраста, старости 11 и 14 година, те да је прошло готово осам година од претходно утврђене висине обавезе издржавања, Апелациони суд налази, руководећи се најбољем интересом деце, а у складу са одредбом чл.266 став 1 Породичног закона, да је правилан закључак првостепеног суда да су се нису стекли услови за измену одлуке о издржавању у смислу одредбе чл.160 Породичног закона, имајући у виду напред наведене околности, те да је дошло до промена како на страни поверилаца издржавања, али и на страни дужника издржавања односно родитеља што је довело суд до закључка да је раније одређен износ издржавања и даље адекватан потребама мал. тужилама с једне стране и могућностима дужника издржавања с друге стране.

Неосновано се жалбом тужила-противтужених истиче погрешна примена материјалног права, услед неутврђене чињенице да ли ванбрачна супруга туженог доприноси и у којој мери материјалним приликама дужника издржавања, имајући у виду да је првостепени суд, приликом заснивања чињеничног закључка о материјалним приликама дужника издржавања, узео у обзир и примања ванбрачне супруге дужника издржавања, овде туженог, те да је пресуда донета на основу постојећих утврђених чињеница о потребама поверилаца и могућностима дужника издржавања, водећи рачуна пре свега о томе да висина издржавања мал. деце, овде тужилаца-противтужених треба да омогући за њих најмање такав ниво животног стандарда за децу какав ужива и њихов родитељ - дужник издржавања, те да је суд правилно утврдио током првостепеног поступка да је то управо износ одмерен првобитном пресудом од 2012. године у проценту од 35% од укупних месечних примања, умањених

за порезе и доприносе и остала социјална давања.

Приликом доношења одлуке у ставу првом изреке, којом је измењена првобитна одлука суда о начину одржавања личних контаката мал.тужиља-противтужених са родитељем са којим не живе, овде туженим-противтужиоцем, као и у погледу донете привремене мере у ставу трећем изреке пресуде, којом је на идентичан начин уређен начин одржавања личних контаката мал.тужиља-противтужених са оцем, до правоснажности пресуде, правилно је првостепени суд одлучио да се виђање одвија на начин одређен ставом првим изреке пресуде, руководећи се најбољим интересом деце, а имајући у виду у међувремену настале проблеме у комуникацији родитеља деце у погледу права деце на остваривање контакта мал.тужиља-противтужених са оцем, који су резултирали и подношењем пријава полицији од стране законске заступнице мал.тужиља-противтужених, мајке ВВ, па и покретањем извршног поступка ради принудног спровођења претходно донете судске одлуке, од стране родитеља са којим деца не живе, оцем ГГ.

За своју одлуку о измени начина одржавања личних односа оца са мал.тужиљама-противтуженима, првостепени суд је дао јасне разлоге, које као ваљане у потпуности прихвата и Апелациони суд.

При томе је Апелациони суд, посебно ценио да је своју одлуку, првостепени суд засновао и на мишљењу стручног тима органа старатељства, са чијим предлогом су се оба родитеља сагласила, како је то наведено у самом мишљењу, налазећи да је мишљење органа старатељства руковођено најбољим интересом деце у складу са одредбом чл. 6 став 1,61 и 266 Породичног закона РС у вези са одредбама чл. 2,3 и 9 Конвенције о правима детета, као и да се њиме обезбеђује неговање и развој осећања љубави и пажње између деце и родитеља са којим не живе.

Имајући у виду да је првостепени суд правилно утврдио да, с обзиром да ранији модел виђања одређен претходном одлуком суда није поштован и да родитељи деце нису имали очувану комуникацију и сарадњу на родитељском плану, јесу испуњени услови за одређивање привремене мере, као у ставу трећем изреке, којим је у смислу одредбе чл. 449 став 3, 447 и 453 Закона о извршењу и обезбеђењу, а у вези са одредбама чл. 6 став 1, 61 став 1, 77 став 3 и 266 став 1 Породичног закона, уређен начин одржавања контакта мал. тужиља – противтужених са оцем до правоснажности пресуде, на идентичан начин на који ће се спроводити и на основу пресуде по правоснажности.

Стога, овај суд, као неосноване, оцењује наводе жалбе мал.тужиља-противтужених да је модел виђања требало прилагодити њиховим школским обавезама петком, у погледу сатнице са којом почиње виђање мал.деце са оцем викендом, тако што би требало да отпочне у 17 сати, уместо у 14 сати како је то првостепени суд одредио, јер су свакако школске обавезе мал.тужиља-противтужених биле предмет разматрања стручног тима органа старатељства, у чијој експертизи су учествовала оба родитеља и са чијим мишљењем су се сагласили, а како је тужени-противтужилац и наставник у школи у којој мал.тужиље-противтужене похађају наставу, то свакако није могла остати непозната околност завршетка времена школских обавеза мал.тужиља-противтужених, које тужени свакако не може пренебрегавати нити их од тих обавеза

одвајати, и поред тога што је стекао право да их преузима почев од 14 сати.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета у складу са одредбом чл. 207 ЗПП-а, којом је прописано да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима, суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности, а не према успеху у спору у складу са чланом 153 ЗПП-а. У конкретном случају спор је вођен у интересу мал.деце, а тужени-противтужилац својим држањем у поступку није скривио трошкове поступка, због чега је правично да свака странка сноси своје трошкове поступка, а што је и у интересу мал.деце јер се не смањују финансијске могућности туженог да плаћа досуђене износе на име издржавање мал. Деци.

Имајући у виду све напред наведено, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 390 ЗПП-а у вези члана 202 ПЗ-а, а одлука у ставу другом изреке донета је применом члана 165 став 1 у вези са одредбом члана 153 ЗПП-а и члана 202 ПЗ-а, јер мал. тужиле-противтужене нису успеле у поступку по жалби.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић